

**ÅRSREDOVISNING FÖR SVENSKA KYRKANS FÖRSAMLINGAR
OCH SAMFÄLLIGHETER**
2008 års branschpassning

Svenska Kyrkans Redovisningskommitté

KRED

Innehållsförteckning

1 Årsredovisningen	3
1.1 Nyheter i 2008 års branschanpassning	3
1.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp	4
1.3 Årsredovisningens delar	4
1.4 God redovisningssed	5
1.5 Upprättande och undertecknande	6
1.6 Revision	6
1.7 Fastställande och offentliggörande	7
1.8 Verksamhetsuppföljning	7
2 Branschanpassning av årsredovisningen	9
Förvaltningsberättelsen	9
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Kassaflödesanalys	17
Tilläggsupplysningar	18
Bilaga 1 Kommentar till kassaflödesanalysen	38

Denna skrift kan hämtas kostnadsfritt på www.forsamlingsforbundet.se

Svenska kyrkans redovisningskommitté kan nås genom:

Svenska kyrkan
Kyrkokansliet
Att: Svenska kyrkans redovisningskommitté
751 70 UPPSALA
Telefon: 018-16 95 00
E-post: kred@svenskakyrkan.se

1 Årsredovisningen

Svenska kyrkans församlingar och samfälligheter ska följa bokföringslagens (1999:1078) och årsredovisningslagens (1995:1554) bestämmelser. Det innebär att Svenska kyrkan tillämpar samma redovisningsregler som flertalet övriga organisationer och företag i Sverige.

Utöver lag tillkommer för församlingar och samfälligheter särskilda inomkyrkliga bestämmelser om ekonomisk redovisning. Dessa bestämmelser återfinns främst i kyrkoordningens (KO) 47 kapitel. Stadgandet i kyrkoordningen utgör kompletteringar till den allmänna lagstiftningen och innebär bl.a. en skyldighet för alla församlingar och samfälligheter att upprätta årsredovisning.

Måste alla upprätta en årsredovisning?

Svenska kyrkan har frivilligt valt att höja ambitionen inom redovisningsområdet. Det är viktigt att alla enheter i Svenska kyrkan redovisar på ett enhetligt sätt, oavsett storlek, för att öka jämförbarheten och tillgodose det omfattande intressentperspektiv som finns från medlemmar och en intresserad allmänhet. Kriterierna för vilka organisationer som ska upprätta en årsredovisning finns i årsredovisningslagen och bokföringslagen. Enligt dessa är inte alla församlingar och samfälligheter skyldiga att upprätta årsredovisning. Mot bakgrund av detta finns därför krav i kyrkoordningen (KO 47:9) på att alla församlingar och samfälligheter, oberoende av vad som anges i bokföringslag och årsredovisningslag, är skyldiga att avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning.

Enligt BFNs allmänna råd om begreppet årsbokslut och årsredovisning (BFNAR 2002:6) ska alla organisationer som frivilligt väljer att upprätta en årsredovisning fullt ut följa lagens krav.

Den anpassning av årsredovisningen till Svenska kyrkans verksamhet som presenteras i denna publikation ska följas av församlingar och samfälligheter.

I kapitel 1 ges en allmän beskrivning av årsredovisningen. I kapitel 2 redogörs för hur förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, tilläggsupplysningar och, i förekommande fall, kassaflödesanalys ska utformas. I bilaga finns kommentarer till kassaflödesanalysen.

1.1 Nyheter i 2008 års branschanpassning

Ändringar har gjorts för att anpassa årsredovisningen till nya regler eller för att förbättra informationen till läsaren.

De större förändringarna är:

- Målkapital/Eget kapital: utökade upplysningar avseende fastställt åtgärdsprogram ska lämnas i förvaltningsberättelsen.
- Informationskrav på behandling av årets resultat borttaget eftersom kyrkoordningens regler om målkapital gäller.
- Ny resultatsammanställning för begravningsverksamheten med kontohänvisningar för externa och interna intäkter och kostnader.

- Ränteberäkning av begravningsverksamhetens ackumulerade resultat – gäller för samtliga huvudmän.
- Förenkling av not 19 Eget kapital – endast fastställt målkapital ska anges i noten.
- Not 20, ny egen not för Församlingskyrkas fastighetsfond – ianspråktaga medel ur fastighetsfonden ska anges i noten.
- Ändrad text i not 22, Avsättningar.

Notera även övriga förändringar som ej tas upp här. Alla ändringar är markerade med streck i kanten.

1.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp

Syftet med en årsredovisning är att ge en korrekt bild av organisationens resultat och ställning. Med detta förstås att intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder ska beskrivas så att läsaren får en god uppfattning om det gångna årets ekonomiska utfall, men även om de ekonomiska förutsättningarna för framtiden.

Årsredovisningen vänder sig till olika målgrupper. I figuren nedan ges exempel på årsredovisningens olika målgrupper. Eftersom olika intressenter har olika kunskap om Svenska kyrkan är det viktigt att informationen presenteras på ett sådant sätt att så många som möjligt kan tillgodogöra sig innehållet i årsredovisningen.

Årsredovisningen har en viktig roll att bidra till att intressenter kan få information om hur kyrkoavgiften och andra medel används i verksamheten.

Figur 1: Årsredovisningens intressenter

1.3 Årsredovisningens delar

Årsredovisningens form och innehåll regleras i årsredovisningslagen (ÅRL). Årsredovisningen består av:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys¹ (obligatoriskt endast för större församlingar/-samfälligheter)
- tilläggsupplysningar/noter

¹ I årsredovisningslagen och kyrkoordningen benämns kassaflödesanalysen finansieringsanalys.

En överskådlig årsredovisning

Enligt årsredovisningslagen ska årsredovisningen vara överskådlig. Uppgifterna ska därmed presenteras på ett sätt som gör det lätt för läsaren att bilda sig en uppfattning om informationen. Exempelvis bör posterna i resultaträkning och balansräkning avrundas till tusentals kronor så att läsaren lätt ska kunna se trender i materialet. Ett annat exempel på överskådlighet är att årsredovisningen inte ska innehålla allt för mycket ”bra att ha”-information. Det väsentliga ska framgå. I normalfallet bör därför inte mer information lämnas än vad som framgår av denna branschanpassning.

Särskilt om kassaflödesanalysen

Kyrkoordningen innehåller inte längre krav på att alla församlingar och samfälligheter ska ha en kassaflödesanalys i sin årsredovisning. Detta innebär att det endast är de församlingar och samfälligheter som är *större företag* enligt årsredovisningslagens definition (ÅRL 1:3) som är skyldiga att upprätta en kassaflödesanalys (ÅRL 2:1).

Större församlingar och samfälligheter är de som under de två senaste räkenskapsåren uppfyller *mer än ett* av följande villkor:

- medelantalet anställda har uppgått till mer än 50,
- balansslutningen har uppgått till mer än 25 miljoner kronor,
- nettoomsättningen har uppgått till mer än 50 miljoner kronor.

Vid bedömning av kriteriet om redovisad nettoomsättning ska intäkter i form av bidrag, gåvor och medlemsavgifter läggas till (ÅRL 1:3).

Kassaflödesanalysen utgör en branschanpassning av Redovisningsrådets rekommendation om redovisning av kassaflöden (RR7).

1.4 God redovisningssed

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed (ÅRL 2:2). Bokföringsnämnden (BFN) har enligt bokföringslagen ansvaret för att utveckla denna sed. Detta sker genom att de utfärdar allmänna råd och rekommendationer. BFNs tolkning av god redovisningssed har stor inverkan på den kyrkliga redovisningen.²

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) beskriver den goda redovisningsseden ur ett kyrkligt perspektiv. KRED har till syfte att informera om tillämpningen av god redovisningssed inom Svenska kyrkan. Kommitténs verksamhetsområde är redovisningsfrågor som är av allmänt intresse för Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar. Målsättningen är en enhetlig redovisning som beaktar ett brett intressentperspektiv. För att uppnå målsättningen samverkar kommittén med normgivare inom redovisningsområdet.

² Redovisningsrådet (RR) har utvecklat god redovisningssed för börsnoterade bolag. Andra organisationer, t.ex. Svenska kyrkan, kan hämta vägledning i RRs rekommendationer i de fall BFN inte uttalat sig om det aktuella redovisningsområdet. Svenska kyrkan berörs mot bakgrund av ovanstående enbart av RRs rekommendation om kassaflödesanalys (RR7).

Även Svenska kyrkans Församlingsförbunds olika skrifter och information inom redovisningsområdet bör tjäna som vägledning. Som exempel kan nämnas Kyrk-BAS, Svenska kyrkans kontoplan. Mycket av Församlingsförbundets information finns tillgänglig på webbplatsen www.forsamlingsforbundet.se

1.5 Upprättande och undertecknande

Det är kyrkorådet/kyrkonämnden som har ansvaret för bokföring, årsredovisning och förvaltning och därmed också avger årsredovisningen. Årsredovisningen är kyrkorådets/kyrkonämndens ekonomiska berättelse över det gångna året där de informerar fullmäktige och övriga intressenter om hur ekonomin har utvecklats under året och hur förvaltningen har skötts.

Det är därför lämpligt att kyrkorådet/kyrkonämnden aktivt deltar i arbetet med att upprätta förvaltningsberättelsen som, tillsammans med övrig ekonomisk information, ska ge en så allsidig bild som möjligt av församlingen/samfälligheten. Upprättandet av resultat- och balansräkning med tillhörande tilläggsupplysningar görs lämpligen av kamreren eller motsvarande.

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång (ÅRL 8:2). Årsredovisningen ska därmed vara färdigbehandlad och undertecknad av kyrkorådet/kyrkonämnden senast 30 april året efter räkenskapsåret. Uppgift ska lämnas om vilken dag årsredovisningen undertecknades (ÅRL 2:7).

Samtliga ordinarie kyrkoråds-/kyrkonämndsledamöter ska underteckna årsredovisningen oavsett om de är närvarande vid sammanträdet när årsredovisningen behandlas eller inte. En ledamot kan inte vägra att underteckna årsredovisningen. Ledamöter som ifrågasätter årsredovisningens riktighet har istället fått möjligheten att anmäla en avvikande mening. Utnyttjandet av denna rättighet ska ses som en extraordinär åtgärd. Den avvikande meningen utgör en del av årsredovisningsdokumentet (ÅRL 2:7).

1.6 Revision

Enligt revisionslagen ska revisorerna granska årsredovisning och bokföring samt styrelsens förvaltning. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver. Enligt kyrkoordningen ska revisorerna granska om församlingens och samfällighetens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska vidare granska att kyrkoordningens regler om målsatt kapital (KO 47:5) har iakttagits.

Revisorerna ska ges tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning som de anser vara nödvändig. Revisorerna ska lämnas de upplysningar och den hjälp de begär.

Revisorerna ska lämna sin revisionsberättelse till fullmäktige. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande angående ansvarsfrihet för kyrkoråd/kyrkonämnd samt övriga nämnder. Om revisorerna vid granskningen har funnit att en ledamot i kyrkoråd, kyrkonämnd eller annan nämnd företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet, ska detta anges i berättelsen (revisionslagen (1999:1079)).

Revisorerna ska på årsredovisningen teckna en hänvisning till revisionsberättelsen.

Kollektrevision

Kollekträkenskaperna ska årligen granskas av församlingens/samfällighetens revisorer (KO 43:10). Revisorerna ska senast den 30 april lämna revisionsberättelse över granskningen till domkapitlet.

1.7 Fastställande och offentliggörande

Fullmäktige ska fastställa årsredovisningen. Sista dag för fastställande är 30 juni året efter räkenskapsåret. Motivet till detta är att årsredovisningen ska vara tillgänglig för alla som är intresserade senast 1 juli året efter räkenskapsåret (ÅRL 8:3).

När årsredovisningen publiceras i sin helhet ska det göras i den form och med den ordalydelse som legat till grund för revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen ska bifogas årsredovisningen. Om årsredovisningen publiceras i ofullständigt skick ska det framgå att den inte är fullständig. En ofullständig publikation får inte innehålla en revisionsberättelse utan ska istället innehålla revisorns uttalande om att den fullständiga årsredovisningen har upprättats enligt lag, liksom eventuella anmärkningar i revisionsberättelsen (ÅRL 8:14–15).

Bolagsverket har möjlighet att förelägga församlingar och samfälligheter att sända in bestyrkta kopior av årsredovisningshandlingarna. Större församlingar och samfälligheter (för definition se avsnitt 1:3) ska utan uppmaning sända in årsredovisningen till Bolagsverket senast 30 juni året efter räkenskapsåret (ÅRL 8:3).

1.8 Verksamhetsuppföljning

Årsredovisningens innehåll regleras i lag och syftar primärt till att ge information till organisationens olika externa intressenter.

Inom Svenska kyrkan finns behov av mer verksamhetsnära och detaljerad information än vad som framgår av årsredovisningen. Genom kyrkoordningens krav på att församlingar och samfälligheter i budgeten ska upprätta en plan för verksamhet och ekonomi förutsätts även att planen följs upp, det vill säga att det sker en verksamhetsuppföljning. Den verksamhetsplanering som kommer till uttryck i budgeten och den uppföljning som sker under och efter budgetårets utgång, utgör kärnan i Svenska kyrkans verksamhetsstyrning. Verksamhetsuppföljningen är således ett självständigt dokument, vid sidan av årsredovisningen, med syfte att utvärdera det gångna året utifrån de intentioner som funnits i budgeten.

KRED har i januari 2001 utgivit skriften "KRED informerar: årsredovisning och verksamhetsuppföljning" där innehållet i de två dokumenten beskrivs. Enligt den ovannämnda skriften från KRED ska ärendet avseende verksamhetsuppföljning och beslut om behandling av väsentliga avvikelser behandlas i kyrkofullmäktige/samfällda kyrkofullmäktige innan man fastställer årsredovisningen och beslutar om ansvarsfrihet.

2 Branschanpassning av årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för innehållet i förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och tilläggsupplysningar.

Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen avges av kyrkorådet/kyrkonämnden och ska utformas så att den kompletterar informationen i resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och i noter. Målet är att den ska återspegla den enskilda församlingens/samfällighetens verkliga förhållanden och tillsammans med övrig information i årsredovisningen ge en så allsidig bild som möjligt.

Församlingens/samfällighetens organisationsnummer ska anges i förvaltningsberättelsen. Det är lämpligt att församlingens/samfällighetens namn och organisationsnummer framgår i sidhuvudet på samtliga sidor i årsredovisningen.

Nedan beskrivs de områden som *ska* behandlas i förvaltningsberättelsen.

Information om verksamheten

Här *ska* upplysningar lämnas om verksamheten och dess inriktning och förutsättningar samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden. I punkterna nedan ges exempel på uppgifter som ska finnas med.

- **Uppgift och verksamhet:** Beskrivning av församlingens/samfällighetens huvuduppgifter samt verksamhetens inriktning och förutsättningar.
- **Den kyrkliga indelningen:** Beskrivning av t.ex. rollfördelning samfällighet kontra församling. I samfälligheter ska även uppgift lämnas om vilka församlingar som ingår i samfälligheten och deras organisationsnummer.
- **Beslutsorganisation:** I församlingar beskrivs kyrkorådets arbetssätt och arbetsfördelning med eventuella nämnder. I samfälligheter beskrivs både kyrkonämndens och kyrkorådets arbetssätt samt arbetsfördelning med eventuella nämnder.

Resultat och ställning

För att ge en god inblick i församlingen/samfälligheten och dess ekonomiska utveckling *ska* ledningen kommentera resultat och ställning. I kommentarerna om resultatet bör uppgift lämnas om hur årets resultat överensstämmer med det budgeterade och väsentliga avvikelser kommenteras. Exempelvis ska större avvikelser mellan budgeterade och faktiska kostnader för fastighetsunderhåll, personalkostnader etc. kommenteras. Även avvikelser mot ett eventuellt åtgärdsprogram, med syfte att uppnå målsatt kapital, bör kortfattat kommenteras.

Målkapital

Från och med 2007 gäller kyrkoordningens regler om målkapital (KO 47:5). Uppgift ska lämnas om fastställt mål för det egna kapitalets storlek och hur målet förhåller sig till eget kapital. Se exempel 1.

I de fall församlingens/samfällighetens egna kapital understiger målsatt kapital ska uppgift lämnas om att fullmäktige har fastställt ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet ska även innehålla en tidsplan. Se exempel 2.

Om målsatt kapital ej fastställts under 2007/2008, se branschanpassning 2007.

Exempel 1

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalets storlek uppgår till xx tkr (yy tkr). Eget kapital överstiger fastställt målkapital med xx tkr (yy tkr).

Exempel 2

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalet uppgår till xx tkr (yy tkr). Eget kapital understiger fastställt målkapital med xx tkr (yy tkr). Fullmäktige har därför fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Flerårsöversikt

Beskrivningen över resultat och ställning ska även innehålla en ekonomisk flerårsöversikt. Följande exempel beskriver den information som ska ingå i den ekonomiska flerårsöversikten.

Uppgiften om kyrkoavgift och slutavräkning i kronor kan hämtas från respektive års redovisningsräkning. Redovisningsräkningarna finns från och med 2007 i KOB (Kyrkans kollekt- och betalsystem). Tidigare år finns att hämta i statistikdatabasen på Kyrknätet.

Exempel: Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2008	2007	2006	2005	2004
Tillhöriga per den 31 december (antal)	9.286	9.364	9.335	9.302	9.320
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	89,7	90,1	90,0	89,8	89,9
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavg. (%)	1,20	1,20	1,20	1,20	1,50
Begravningsavgift (%)	0,20	0,23	0,23	0,23	0,23
Medelantalet anställda	18	18	17	18	18
Intäkts- och kostnadsanalys (tkr)	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	13 796	13 329	13 601	13 078	12 575
Verksamhetens kostnader	- 13 728	- 13 200	- 12 900	- 12 300	- 12 198
Förändring av ändamålsbestämda medel	-50	60	-	-	-
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat*	100	- 96	115	7	-50
<i>Verksamhetens resultat</i>	<i>118</i>	<i>93</i>	<i>816</i>	<i>785</i>	<i>327</i>
Resultat från finansiella investeringar	76	210	110	30	21
Skatt på näringsverksamhet	-	-	-	-	-
<i>Årets resultat</i>	<i>194</i>	<i>303</i>	<i>926</i>	<i>815</i>	<i>348</i>
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavg. (tkr)	9 105	8 753	9 017	8 667	8 219
- varav slutavräkning (tkr)**	586	- 314	123	- 258	179
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	61,0	59,0	55,0	61,0	62,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	11,3	10,0	11,7	11,3	11,0

Ekonomisk ställning	2008	2007	2006	2005	2004
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	20 000	20 000	-	-	-
Eget kapital (tkr)	15 374	15 180	14 877	13 951	13 136
Soliditet (%)	94,8	95,3	94,4	89,1	85,2
Värdesäkring av eget kapital (%)	1,2	2,1	6,4	5,1	3,0

*För specifikation av begravningsverksamhetens resultat, se not 1.

**Se Redovisningsprinciper, Kyrkoavgift och begravningsavgift, för förklaring.

Nyckeltalsdefinitioner

* Kyrko- och begravningsavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

* Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

* Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

* Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

* Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bedömning av vad som är ”väsentlig händelse” görs i huvudsak utifrån händelsernas betydelse för församlingens/samfällighetens ekonomiska resultat och ställning. Det behöver dock inte vara fråga om direkta ekonomiska konsekvenser för att upplysning ska vara motiverad. Beskrivning av väsentliga händelser är t.ex.:

- Indelningsändringar.
- Större verksamhetsförändringar (nya verksamheter, nedläggning av verksamheter).
- Större genomförda eller beslutade organisationsförändringar.
- Större genomförda eller beslutade investeringar eller försäljningar.
- Större gåvor och bidrag.
- Andra viktiga händelser som intressenterna bör få kännedom om.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det är viktigt att årsredovisningen är så aktuell som möjligt när den fastställs. Därför finns krav på att även väsentliga händelser som inträffar efter räkenskapsårets utgång ska beskrivas. Vad som är väsentliga händelser beskrivs i punkten ovan.

Finansiella instrument

Enligt Kyrkoordningen (KO 47:2) ska fullmäktige utfärda närmare bestämmelser om hur församlingens medel ska förvaltas, ett så kallat medelsförvaltningsreglemente. Om det är väsentligt för bedömningen av ställning och resultat ska förvaltningsberättelsen innehålla information om medelsförvaltningsreglementet och om:

- mål och tillämpade principer för finansiell riskstyrning, och
- exponering för prisrisker, kreditrisker, likviditetsrisker och kassaflödesrisker.

Med *prisrisk* avses risken att finansiella instrumentet varierar på grund av förändringar i marknaden. *Kreditrisk*, vilket även benämns motpartsrisk, är risken att en part i transaktionen inte kan fullgöra sin förpliktelse, vilket leder till förlust för den andre parten. *Likviditetsrisk*, vilken även benämns finansieringsrisk, är risken att församlingen får svårt att finansiera sina åtaganden. Slutligen avses med *kassaflödesrisk* risken att församlingens kassaflöde varierar på grund av ändrade marknadsräntor, vilket i sin tur exempelvis kan påverka lånekostnaderna. Dessa risker ska löpande hanteras inom församlingen, vilket innebär att de ska identifieras, kontrolleras och följas upp. Vidare ska en regelbunden översyn av församlingens samlade risktagande göras.

Exempel

Finansiella instrument

Församlingen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under år XX och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2008 hade församlingens långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om xx tkr (yy) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till xx tkr (yy), totalt xx tkr (yy).

Framtida utveckling

Information ska lämnas om vad som är känt om församlingens/samfällighetens framtid samt om förväntningar baserade på kända förhållanden. Informationen ska inkludera en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som församlingen/samfälligheten står inför.

Ett exempel på information som, vid tiden för upprättandet av årsredovisningen, är känd för församlingen/samfälligheten är den huvudsakliga intäkten, kyrko- och begravningsavgiften, samt den ekonomiska utjämningen för kommande år. Dessa uppgifter ska därför lämnas under denna rubrik. Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer kan vara stora framtida kostnader enligt upprättade vård- och underhållsplaner eller minskande framtida intäkter.

Nedan följer ett exempel. Uppgifterna bör vid behov kommenteras av kyrkorådet/kyrkonämnden och kompletteras med övrig information enligt ovan.

Exempel

	2009 (tkr)	Förändring jämfört med 2008 (%)
Kyrkoavgift	xx	xx
Begravningsavgift	xx	xx
Ekonomisk utjämning	xx	xx
	xx	xx

Miljöinformation

Information ska lämnas om verksamhet som påverkar den yttre miljön om:

- verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken, och
- utgör en väsentlig del av församlingens/samfällighetens totala verksamhet.

Krematorieverksamheten är ett av de ytterst få exempel på sådana verksamheter inom Svenska kyrkan. De församlingar/samfälligheter som inte har krematorieverksamhet eller annan starkt miljöpåverkande verksamhet ska ange detta (se exempel nedan).

Exempel: Församling med krematorium

Miljöinformation

Församlingen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser krematorieverksamhet. Den tillståndspliktiga verksamheten motsvarar xx % (yy) av församlingens intäkter. Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp av rökgaser och stoft i luften. Under år 200X kommer tillståndet att behöva förnyas eftersom rökgasrening installeras.

Exempel: Församling utan anmälningspliktig eller tillståndspliktig verksamhet

Miljöinformation

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

I bokföringsnämndens uttalande (BFN U 98:2) ”Miljöinformation i förvaltningsberättelsen” finns ytterligare information om hur miljöinformationen kan redovisas.

Kollekter

Kollekter är viktiga för Svenska kyrkans verksamhet. Därför ska uppgift lämnas om upptagna kollektorer fördelat enligt nedan.

Exempel

Kollekter (tkr)	2008	2007	2006	2005	2004
Förmedlade rikskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade stiftskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade församlingsskollektorer	xx	xx	xx	xx	xx
Församlingsskollektorer till egen verksamhet	xx	xx	xx	xx	xx
Summa kollektorer	xx	xx	xx	xx	xx

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av Kyrkostyrelsen respektive Domkapitlet. Församlingsskollektorer beslutas i församlingen. En förmedlad församlingsskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollektorer tas inte upp i församlingens/samfällighetens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Församlingen/samfälligheten ska lämna uppgifter om förvaltade stiftelser. Uppgifterna ska avse antalet stiftelser och stiftelsernas totala egna kapital vid räkenskapsårets *utgång* för innevarande och föregående år.

Exempel

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar x (y) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om x tkr (y tkr).

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2008	2007	BAS-konto enligt Kyrk-BAS 2006
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift		xx	xx	3110
Begravningsavgift	1	xx	xx	3120
Ekonomisk utjämning	2	xx	xx	3130
Utdelning från prästlönetillgångar	3	xx	xx	3140
Erhållna gåvor och bidrag	4	xx	xx	32xx
Övriga verksamhetsintäkter		xx	xx	3400-3999
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		xx	xx	49xx
Summa verksamhetens intäkter		xx	xx	
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		xx	xx	4000-4699
Övriga externa kostnader	5,6	xx	xx	5000-6999
Personalkostnader	7	xx	xx	7000-7699
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		xx	xx	7700-7899
Övriga verksamhetskostnader		xx	xx	7970-7979
Summa verksamhetens kostnader		xx	xx	
Förändring av ändamålsbestämda medel	8	xx	xx	7980-89
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat	1	xx	xx	7990
Verksamhetens resultat		xx	xx	
Resultat från finansiella investeringar	9			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		xx	xx	82xx
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		xx	xx	83xx
Räntekostnader och liknande resultatposter		xx	xx	84xx
Resultat efter finansiella poster		xx	xx	
Skattemässiga bokslutsdispositioner	10	xx	xx	881x
Skatt på näringsverksamhet		xx	xx	8910
ÅRETS RESULTAT		X	X	8999

Balansräkning

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2008-12-31	2007-12-31	BAS-konto Enligt Kyrk-BAS 2006
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark	11	XX	XX	1100-1179, 1190-1199
Inventarier, verktyg och installationer	12	XX	XX	1200-1279, 1290-1299
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	XX	XX	1180-1189, 1280-1289
		XX	XX	
Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga värdepappersinnehav	14,15	XX	XX	1300-1379
Långfristiga fordringar	16	XX	XX	1380-1389
		XX	XX	
Summa anläggningstillgångar		XX	XX	
Omsättningstillgångar				
Varulager		XX	XX	14xx
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar		XX	XX	15xx
Fordran på begravningsverksamheten	1	XX	XX	1670
Övriga fordringar		XX	XX	1600-1669, 1680-1699
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	XX	XX	17xx
		XX	XX	
Kortfristiga placeringar	15	XX	XX	18xx
Kassa och bank	18	XX	XX	19xx
Summa omsättningstillgångar		XX	XX	
Summa tillgångar		XX	XX	

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2008-12-31	2007-12-31	BAS-konto Enligt Kyrk-BAS 2006
Eget kapital	19			
Balanserat resultat		XX	XX	2067
Församlingskyrkas fastighetsfond	20	XX	XX	2064
Årets resultat		XX	XX	2069
Summa eget kapital		XX	XX	
Obeskattade reserver	21	XX	XX	2100-2189
Ändamålsbestämda medel	8	XX	XX	2190-2199
Avsättningar	22	XX	XX	22xx
Långfristiga skulder	23			
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2300-2329, 2350-2359
Checkräkningskredit	24	XX	XX	2330-2349
Gravskötselskuld	25	XX	XX	238x
Övriga skulder		XX	XX	239x
Summa långfristiga skulder		XX	XX	
Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2400-2419
Skuld till begravningsverksamheten	1	XX	XX	2880
Leverantörsskulder		XX	XX	244x
Skatteskulder		XX	XX	25xx
Gravskötselskuld	25	XX	XX	248x
Övriga skulder		XX	XX	242x, 249x, 26xx-2869, 289x
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	XX	XX	29xx
Summa kortfristiga skulder		XX	XX	
Summa eget kapital och skulder		XX	XX	
Ställda säkerheter	27	XX	XX	
Ansvarsförbindelser	28	XX	XX	

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	2008	2007	*	**
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	xx	xx	+/-	1
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				2
Av- och nedskrivningar	xx	xx	+	2 a
Ökning/minskning av avsättningar	xx	xx	+/-	2 b
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	xx	xx	+/-	2 c
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	xx	xx	+/-	
	xx	xx	=	
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	xx	xx	-	3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	xx	xx	=	
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld och ändamålsbestämda medel.				
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	xx	xx	+/-	4
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	xx	xx	+/-	5
Ökning/minskning av långfristig gravskötselskuld	xx	xx	+/-	6
Ökning/minskning av ändamålsbestämda medel	xx	xx	+/-	7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	xx	xx	=	
Investeringsverksamheten				
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	-	8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	+	9
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	-	10
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	+	11
Kassaflöde från investeringsverksamheten	xx	xx	=	
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån	xx	xx	+	12
Amortering av lån	xx	xx	-	13
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	xx	xx	=	
Årets kassaflöde	xx	xx	=	
Likvida medel vid årets början	xx	xx	+	14
Likvida medel vid årets slut	xx	xx	=	15
Specifikation av likvida medel vid årets slut	2008	2007		
Kassa och bank	xx	xx		
Kortfristiga placeringar	xx	xx		
	xx	xx		

* Hjälpkolumn vid upprättande av kassaflödesanalysen

** Se beräkningskommentarer i bilaga 1

Tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar i årsredovisningen syftar till att skapa en tydlig och korrekt bild av det ekonomiska resultatet och ställningen. I vissa fall utgör tilläggsupplysningen en *specifikation* av en resultat- eller balanspost, och i andra fall ger den *kompletterande information*. Tilläggsupplysningarna ska presenteras som noter till resultat- och balansräkning. Noterna ska innehålla jämförelsetal med föregående räkenskapsår. De noter som anges i denna branschpassning är obligatoriska enligt god redovisningssed. Om det som behandlas i en not saknas i församlingen ska noten utelämnas.

Nedan följer kommentarer till tilläggsupplysningarna. De färgade fälten innehåller exempel på tilläggsupplysningar.

Jämförelsestörande poster (RR 4)

En jämförelsestörande post är en intäkt eller kostnad som är av *väsentligt* belopp och av *engångskaraktär*. Sådana poster är viktiga att uppmärksamma när periodens resultat jämförs med andra perioder. Exempel på händelser och transaktioner vilkas resultateffekter är viktiga att uppmärksamma är nedskrivningar, försäljning av betydande anläggningstillgångar, förändringar i uppskattningar/bedömningar och rättelse av fel i tidigare års räkenskaper. Jämförelsestörande poster kan förekomma bland alla poster i resultaträkningen. Återkommande stora avvikelser är ej en jämförelsestörande post utan avvikelserna bör kommenteras under Resultat och ställning.

Upplysningar om jämförelsestörande poster ska lämnas i not till berörd rad i resultaträkningen.

Nedan ges några exempel.

Not x Personalkostnader

Jämförelsestörande poster	2008	2007
Avgångsvederlag	xx	xx
	xx	xx

Not x Övriga verksamhetskostnader

Jämförelsestörande poster	2008	2007
Realisationsförlust vid försäljning av prästgård	xx	xx
	xx	xx

Redovisningsprinciper (ÅRL 5:2-3)

Som inledning till tilläggsupplysningarna ska församlingens redovisningsprinciper anges. Uppgifterna ska beskriva de tillämpade principerna vid värdering av tillgångar, ändamålsbestämda medel, avsättningar och skulder.

Nedan ges först ett exempel med de vanligast förekommande principerna och därefter följer exempel på principer som kan vara tillämpliga i vissa församlingar. Om församlingen har andra poster än de som ingår i exemplen ska även redovisningsprincipen för dessa poster anges. Uppgifter om kassaflödesanalysen tas bort av de församlingar som inte upprättar kassaflödesanalys.

Observera att det finns flera alternativ för värdering av finansiella anläggningstillgångar. Rekommenderad princip enligt KRED (se not 15, sid. 31) anges i exemplet nedan. Förslag på alternativ princip återfinns under rubriken Redovisningsprinciper tillämpliga i vissa fall.

Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1999:728) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. Staten svarar för uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaks. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor

Erhållna gåvor redovisas enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, vilket innebär att de intäktsredovisas i den period de har mottagits. Intäkten motsvarar tillgångens anskaffningsvärde.

För ändamålsbestämda gåvor tillämpas KRED:s rekommendation Redovisning av ändamålsbestämda gåvor, vilket innebär att under året erhållna men ej förbrukade gåvor, tillsammans med under året förbrukade gåvor erhållna under tidigare år, redovisas i resultaträkningen på raden Förändring av ändamålsbestämda medel. Se vidare under rubriken Ändamålsbestämda medel.

En ändamålsbestämd gåva innehåller ett av givaren, i samband med överlämnandet av gåvan, angivet villkor för användningen, vilket innebär att den har ett rättsligt skydd och inte får användas till annat ändamål.

Erhållna bidrag

Erhållna bidrag redovisas enligt BFNAR 2002:11, Redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligrättsliga organ, vilket innebär att intäkten ställs mot den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	X-Y år
Byggnader	X-Y år
Bilar	X-Y år
Datautrustning	X-Y år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	X-Y år

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående eller om värdenedgången bedöms vara väsentlig. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel redovisas enligt KREDs rekommendation, Redovisning av ändamålsbestämda gåvor.

Enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, ska ej förbrukade ändamålsbestämda medel ingå i årets resultat och eget kapital. Svenska kyrkan finner det dock angeläget att gentemot givare och andra intressenter tydligt visa att erhållna medel hålls åtskilda från övriga medel och inte är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå detta görs en avvikelse från BFNAR 2002:10 som består i att ej förbrukade ändamålsbestämda medel redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas i resultaträkningen. Anpassningen av uppställningsformen för balans- och resultaträkningen har skett med stöd i Årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st.

Genom den tillämpade redovisningsprincipen anser Svenska kyrkan att arten av ej förbrukade ändamålsbestämda medel tydligare markeras och att redovisningen av förändringen av ej förbrukade ändamålsbestämda medel i resultaträkningen ger bättre information till en läsare än om BFNAR 2002:10 tillämpas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Redovisningsprinciper tillämpliga i vissa fall

Nedanstående redovisningsprinciper ska tas med endast ifall de är tillämpliga för verksamheten.

Grunder för upprättande

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1999:728) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Kassaflödesanalysen har upprättats med utgångspunkt i Redovisningsrådets rekommendation RR7 - Redovisning av kassaflöden. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Leasing

Leasingavgifter redovisas som en kostnad i resultaträkningen och fördelas linjärt över leasingperioden. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Skatt

Inkomstskatt är skatt som grundas på näringsverksamhetens skattepliktiga resultat. Aktuell skatt redovisas som intäkt eller kostnad och inkluderas i årets resultat.

Statliga stöd

Statligt stöd som avser förvärv av anläggningstillgång och omsättningstillgång redovisas enligt BFN R 5, Redovisning av statliga stöd, vilket innebär att de reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Tillgången redovisas följaktligen till nettoanskaffningsvärde, vilket även utgör grund för beräkning av avskrivningarnas storlek.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Intresseföretag

Med intresseföretag avses de företag, där ägarföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av rösterna. Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden, vilket innebär att andelarna redovisas till anskaffningsvärde. I resultaträkningen ingår som intäkt från intresseföretaget endast erhållen utdelning till den del denna hänför sig till vad som intjänats efter anskaffningstillfället.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- a) ett *befintligt* åtagande som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- b) när det finns ett *möjligt* åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar församlingens in- och utbetalningar hänförliga till den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten under en period. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod, vilket innebär att nettoresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader, där kassaflödeseffekt hänförs till investerings- eller finansieringsverksamheten.

Not 1 Begravningsverksamhet (Begravningslagen)

Av begravningslagen (1999:728) framgår att begravningsavgiften endast får användas till den i lagen definierade begravningsverksamheten. Begravningsavgiftens användning redovisas därför i en särskild resultatsammanställning för begravningsverksamheten. Resultatsammanställning beskrivs i publikationen Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader (2008) utgiven av Svenska kyrkans Församlingsförbund.

Enligt Modellen för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader (2008) ska alla huvudmän ränteberäkna begravningsverksamhetens ackumulerade resultat.

Räntan beräknas på ett genomsnitt av ingående och utgående (före ränteberäkning) ackumulerat resultat för räkenskapsåret. Räntan redovisas under finansiella poster i resultatsammanställningen.

Huvudprincipen är att begravningsverksamhetens intäkter ska täcka kostnaderna. Större avvikelser både mot denna princip och mot budget ska kommenteras i resultatsammanställningen under Resultat och ställning.

I tabellen ska även anges begravningsverksamhetens utgående ackumulerade resultat i förhållande till begravningsavgiften i procent. Denna uppgift kan vid behov kommenteras, liksom väsentliga avvikelser mot budget.

Begravningsverksamhetens resultatsammanställning

X församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

	2008	2007	Enligt Kyrk-BAS 2006
Verksamhetens intäkter			
Begravningsavgift	xx	xx	3120
Övriga intäkter	xx	xx	32xx-3999, 9210, 9310, 9710
Summa verksamhetens intäkter			
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	xx	xx	7000 - 7699, 9220
Övriga kostnader	xx	xx	5000-6990, 7970, 9120, 9320, 9720
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	7700 - 7899
Summa verksamhetens kostnader			
Finansiella poster			
Ränteintäkter	xx	xx	9812, 9813
Räntekostnader	xx	xx	9821, 9823
BEGRAVNINGSVERSAMHETENS RESULTAT	XX	XX	7990

<i>Begravningsverksamhetens ackumulerade resultat</i>		
Ingående ackumulerat resultat	+/-yy	+/- zz
Årets resultat för begravningsverksamheten	+/-xx	+/- xx
<i>Utgående ackumulerat resultat</i>	+/-ww	+/- yy
<i>Resultat och ställning</i>		
Exempel: Den positiva/negativa avvikelsen mot budget är hänförlig till minskade/ökade personalkostnader eller lokalkostnader.		
Exempel: Det positiva/negativa ackumulerade resultatet beror på nära förestående investeringar/ökade kostnader för underhåll av kyrkogårdsmur och parkeringsplatser.		
Utgående ackumulerat resultat i förhållande till begravningsavgiften är xx % (yy %).		
Församlingens fordran/skuld på begravningsverksamheten uppgår till ww tkr (yy).		

Not 2 Ekonomisk utjämning (KO 44)

I noten ges en kort beskrivning av utjämningssystemet.

Alla församlingar och kyrkliga samfälligheter omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 3 Utdelning från prästlönetillgångar (lag om införande av lagen om Svenska kyrkan 10 §)

I noten anges det antal andelar som församlingen har i prästlönetillgångarnas avkastning. Det är även lämpligt att ge en kort beskrivning av prästlönetillgångarna.

Församlingen har x (y) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och resterande går till det inomkyrkliga utjämningssystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 4 Erhållna gåvor och bidrag (BFNAR 2002:10, BFNAR 2002:11)

I noten specificeras erhållna gåvor och bidrag. Har församlingen erhållit andra större bidrag än nedan angivna bör även dessa specificeras.

	2008	2007
Gåvor		
Församlingskollekt till egen verksamhet	xx	xx
Övriga gåvor	xx	xx
	xx	xx
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	xx	xx
Kyrkobyggnadsbidrag	xx	xx
Övriga bidrag från stiftet	xx	xx
Driftbidrag till kyrkans förskola	xx	xx
Övriga bidrag	xx	xx
	xx	xx

Not 5 Leasing (BFNAR 2000:4)

Församlingar som leasar tillgångar i mer än ringa omfattning ska ange årets totala leasingkostnader. Syftet med upplysningen är att tillsammans med upplysningarna om avskrivningar visa församlingens totala kostnader för materiella anläggningstillgångar.

Församlingen har under året haft leasingkostnader om x tkr (y tkr).

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer (ÅRL 5:21)

Upplysning ska lämnas om ersättning till kvalificerade revisorer respektive övriga valda revisorer fördelat på revisionsuppdrag och andra uppdrag. De belopp som ska upplysas om är under räkenskapsåret kostnadsförda arvoden och ersättningar. För de kvalificerade revisorerna lämnas upplysningen för det bolag där revisorn är verksam.

Revisionsuppdrag innefattar ersättning för granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, ersättning för övriga arbetsuppgifter som det ankommer på församlingens revisor att utföra, t.ex. granskning av delårsrapporter, samt ersättning för rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Det innefattar även verksamhetsrevision och granskning av kollekt-räkenskaperna enligt kyrkoordningen (KO 48:2 samt 43:10). Verksamhet utöver detta ingår i andra uppdrag.

	2008	2007
Kvalificerade revisorer		
<i>ABC revisionsbyrå AB</i>		
revisionsuppdrag	xx	xx
andra uppdrag	xx	xx
Övriga valda revisorer		
revisionsuppdrag	xx	xx
andra uppdrag	xx	xx
	xx	xx

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens revisorer att utföra, rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollekttränskaper enligt kyrkkoordineringen. Allt annat är andra uppdrag.

Not 7 Personal (ÅRL 5:18-20 22-25, BFN R4, BFNAR 2002:9)

I noten ska anges 1) medelantalet anställda, 2) könsfördelning i kyrkorådet eller kyrkonämnden, 3) löner, arvoden och andra ersättningar samt pensionskostnader och andra sociala avgifter fördelat mellan ledamöter i verkställande organ och anställda, 4) lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, 5) avgångsvederlag eller liknande förmån till personer i ledande ställning samt 6) sjukfrånvaro.

Enligt Kyrk-BAS 2006 ska arvoden till förtroendevalda bokföras i kontogrupp 7, personalkostnader. Upplysning ska lämnas om att arvoden redovisas som personalkostnad.

Uppgift ska lämnas om lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, dvs. kyrkonämndens ordförande i samfälligheter *eller* kyrkorådets ordförande i församlingar. Beloppen kan hämtas från kontrolluppgiften. Vid behov kan uppgiften kompletteras med beskrivning av uppdragets omfattning eller liknande.

Under 2008 har faktura erhållits på förmånsbestämd ålderspension intjänad t.o.m. 31 december 2007. Om skillnaden mellan fakturerat och avsatt belopp är väsentlig och årets pensionskostnad därmed är *betydligt* högre eller lägre än ett normalår, bör detta kommenteras i noten.

När det gäller uppgiftsskyldigheten rörande sjukfrånvaron är det viktigt att uppmärksamma att denna information inte behöver lämnas av enheter där medeltalet anställda under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till högst 10.

Vid uppdelning av sjukfrånvaron i olika grupper gäller att informationen inte ska lämnas om antalet i en grupp är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. En tumregel är att det bör finnas minst tre individer med sjukfrånvaro i en grupp för att uppgift om sjukfrånvaro för gruppen ska kunna lämnas. Det bör i så fall anges att uppgiften inte lämnas för att den kan hänföras

till en enskild individ. Mer information om hur sjukfrånvaron ska redovisas och om hur medelantalet anställda ska beräknas, finns i Församlingsförbundets FörbundsInfo 4/2004.

Nedan ges ett exempel på uppställning av noten.

Arvoden till förtroendevalda redovisas från och med 2006 under personalkostnader. Tidigare redovisades dessa under övriga externa kostnader.

<i>Medelantalet anställda</i>	2008	2007
Kvinnor	xx	xx
Män	xx	xx

xx **xx**

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 20 500 kr (20 150 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

<i>Könsfördelning i kyrkonämnd eller kyrkoråd</i>	2008-12-31	2007-12-31
Kvinnor	xx %	xx %
Män	xx %	xx %

<i>Löner, arvoden och andra ersättningar</i>	2008	2007
Ledamöter i kyrkonämnd, kyrkoråd och övriga nämnder*	xx	xx
Anställda	xx	xx

xx **xx**

I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 20 500 kr (20 150 kr). Församlingen har betalt ut sådan ersättning med totalt x tkr (y tkr) vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Ersättning till ordföranden i kyrkonämnd eller kyrkoråd

*Till ordföranden i kyrkonämnden/kyrkorådet har ersättning utgått med x tkr (y tkr).

<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter**</i>	2008	2007
Pensionskostnader, ledamöter i verkställande organ	xx	xx
Pensionskostnader, anställda	xx	xx
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	xx	xx
	xx	xx

** I 2008 års pensionskostnader för anställda ingår en intäkt/kostnad om x tkr avseende skillnaden mellan fakturerat och tidigare avsatt belopp för förmånsbestämd ålderspension. Löneskatten för denna intäkt/kostnad påverkar posten Andra sociala avgifter enligt lag och avtal.

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har uppgått till x (y) timmar, varav x (y)% avser lång sjukfrånvaro (mer än 60 dagar). Den sammanlagda ordinarie arbetstiden uppgick till x (y) timmar.

Sjukfrånvaro i olika grupper (sjukfrånvaro/ord.arb.tid)	2008	2007
Kvinnor	xx %	xx %
Män	xx %	xx %
0 –29 år	xx %	xx %
30–49 år	xx %	xx %
50 och äldre	xx %	xx %
Församlingens sammanlagda sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	xx %	xx %

Not 8 Ändamålsbestämda medel (KREDs rekommendation Redovisning av ändamålsbestämda gåvor)

I balansposten ändamålsbestämda medel redovisas värdet av ännu ej använda gåvor och andra medel som erhållits till ett visst ändamål. Förändringen av balansposten, dvs. under året tillkomna och/eller använda medel, redovisas på egen rad i resultaträkningen. I not till dessa poster lämnas upplysningar enligt nedan. Enskilda ändamål ska specificeras om de uppgår till väsentliga belopp.

Raden Årets förändring i noten ska motsvara raden Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen och raden Belopp vid årets utgång i noten ska motsvaras av balansräkningens rad Ändamålsbestämda medel.

De församlingar som först 2008 övergick till att redovisa gåvor enligt BFNAR 2002:10 samt KREDs rekommendation om ändamålsbestämda gåvor hänvisas till 2005 och 2006 års bransch Anpassning vad gäller denna not.

	2008	2007
Ingående balans	xx	xx
Årets förändring	xx	xx
Belopp vid årets utgång	xx	xx
Fördelning per ändamål		
Insamling till ny orgel	xx	xx
Kyrkokörens jubileumskonsert	xx	xx
Övrigt	xx	xx
Belopp vid årets utgång	xx	xx

Not 9 Resultat från finansiella investeringar (ÅRL bilaga 2)

I not ska väsentliga delposter specificeras. Summan av nedskrivningar och återföring av nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar ska alltid anges.

<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>	2008	2007
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>	2008	2007
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Not 10 Skattemässiga bokslutsdispositioner

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten till skattemässiga bokslutsdispositioner ska specificera dessa i not.

	2008	2007
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Förändring av periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

I not ska anges nedanstående uppgifter om byggnader och mark.

	2008	2007
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Inköp under året	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets avskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Återförda nedskrivningar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx
Taxeringsvärden		
Mark	xx	xx
Byggnader	xx	xx
	xx	xx

I de fall församlingen erhållit statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd så bör upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd, i årets inköp och följande år redovisas den i ingående anskaffningsvärde. Det statliga stödet redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen. (BFNAR 2001:3)

Enligt KRED bör inte församlingen utnyttja möjligheten att låta ränteutgifter för lånat kapital, som är hänförligt till tillverkningsperioden, inräknas i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar.

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer (ÅRL 4:3-5, 5:3)

I not ska anges nedanstående uppgifter om inventarier, verktyg och installationer.

	2008	2007
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Inköp under året	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets avskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Återförda nedskrivningar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

I de fall församlingen erhållit statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd så bör upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd, i årets inköp och följande år redovisas den i ingående anskaffningsvärde. Det statliga stödet redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen. (BFNAR 2001:3)

Not 13 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

I not ska anges nedanstående uppgifter om pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

	2008	2007
Ingående balans	xx	xx
Utgifter under året	xx	xx
Under året färdigställda tillgångar	xx	xx
Utgående balans	xx	xx

Pågående nyanläggning avser xx (t.ex. tillbyggnad av begravningskapell) och beräknas vara färdigställd under 200X. Under året har xx färdigställts.

Not 14 Andelar i dotter- och intresseföretag (ÅRL 5:8-9)

En församling som innehar andelar i koncern- eller intresseföretag ska redovisa dessa innehav på *egna rader i balansräkningen*.

Om församlingen har dotterföretag, dvs. äger andelar i en juridisk person och innehar mer än hälften av rösterna eller, genom avtal, förfogar över mer än hälften av rösterna, har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna eller har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna, ska nedanstående uppgifter lämnas i not. I noten ska även, i vissa fall, lämnas uppgift avseende koncernföretagets eget kapital och resultat.

	Kapitalandel (röster)	Antal andelar	Bokfört värde
Dotterföretag A, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
Dotterföretag B, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
			x

Om församlingen har andelar i intresseföretag, dvs. innehar eller kontrollerar 20 % eller mer av rösterna i en annan juridisk person (eller i övrigt har ett betydande inflytande), ska nedanstående uppgifter lämnas i not. I noten ska även, i vissa fall, lämnas uppgift avseende intresseföretagets eget kapital och resultat.

	Kapitalandel (röster)	Antal andelar	Bokfört värde
Intresseföretag A, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
Intresseföretag B, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
			x

Till varje post i balansräkningen ska också förändringen av innehavet specificeras enligt uppställningsformen i nedre delen av not 15.

Notens rubrik anpassas efter vilken typ av andelar församlingen innehar.

Observera att det även finns andra upplysningar som ska lämnas för moder- och dotterföretag (ÅRL 5:7, 5:11).

Not 15 Värdepappersinnehav (ÅRL 5:3, KO 47:10, FAR SRS RedR 5, BFN U 99:1)

Noten utgör en specifikation av långfristiga värdepappersinnehav och kortfristiga placeringar. Börsnoterade värdepapper ska redovisas som antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper. I de fall församlingen har värdepapper som utgör en blandning av både aktier och räntebärande värdepapper ska en huvudsaklighetsbedömning göras och därefter ska hela värdepappersinnehavet hänföras till antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper. Värdepapper som ej är börsnoterade anges på egen rad (exempelvis aktier i Kyrkans Försäkring AB).

I not ska anges nedanstående uppgifter:

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Kortfristiga placeringar			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Övriga kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Summa värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på x tkr (y tkr) i xx (exempelvis Kyrkans U-fond). Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som xx (ett långfristigt värdepappersinnehav/en kortfristig placering). Avkastningen på den ideella placeringen var x tkr för räkenskapsåret (y tkr).

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2008	2007
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Investeringar under året	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

Långfristiga värdepappersinnehav får skrivas ned om värdet på balansdagen är lägre än bokfört värde även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående. Är värdenedgången bestående ska den skrivas ned. KRED rekommenderar att nedskrivning sker om värdenedgången är väsentlig även om nedgången inte kan antas vara bestående.

I det fall en sådan nedskrivning inte görs, och det bokförda värdet därmed är högre än det verkliga värdet, ska upplysningar även lämnas om skälen till att det bokförda värdet inte har skrivits ned och det stöd som finns för antagandet att det bokförda värdet kommer att återvinnas.

Från och med räkenskapsåret 2004 får finansiella instrument i vissa fall tas upp till sitt verkliga värde i stället för till anskaffningsvärdet, dvs. värderas över anskaffningsvärdet (ÅRL 4:14). Enligt KRED bör församlingen inte utnyttja denna möjlighet.

Not 16 Långfristiga fordringar (ÅRL 5:3)

I not ska anges nedanstående uppgifter om långfristiga fordringar.

	2008	2007
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Tillkommande fordringar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

I de fall församlingen har fordringar på koncern- eller intresseföretag ska dessa redovisas på egen rad i balansräkningen med specifikation i not enligt ovan.

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (ÅRL 3:8)

Större poster ska specificeras i not.

	2008	2007
Förutbetalda hyror	xx	xx
Försäkringspremier	xx	xx
Upplupna ränteintäkter	xx	xx
Övriga poster	xx	xx
	xx	xx

Not 18 Kassa och bank (FAR SRS RedU 5)

KRED rekommenderar att behållningen på Kyrkkontot redovisas som bankmedel i årsredovisningen. I not ska anges att behållningen i juridisk mening utgör en fordran.

Av behållningen på kassa och bank utgör x tkr (y tkr) behållning på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på Kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som nyttjar krediten ska ange kreditens storlek i not till posten checkräkningskredit (not 24).

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 19 Eget kapital

Från och med 2007 gäller kyrkoordningens regler om målkapital (KO 47:5). Det av fullmäktige fastställda målet för det egna kapitalets storlek ska anges i not till eget kapital. I de fall eget kapital understiger målsatt nivå och fullmäktige därmed ska upprätta ett åtgärdsprogram ska upplysningar lämnas även om detta.

Enligt Kyrkoordningen ska kyrkofullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Församlingens målkapital uppgår till x tkr. Då det egna kapitalet understiger målsatt nivå har fullmäktige fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Not 20 Församlingens fastighetsfond

Församlingens fastighetsfond är en stiftelselik förmögenhetsmassa med ändamål att tillgodose församlingens behov. Fastighetsfonden består i regel av medel från försäljning av församlingens fastighet. Församlingens fastighet är fast egendom eller tomträtt vars avkastning tidigare var avsedd för bestämd församlingens behov.

Församlingens fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråktagits ur fonden för xxx (exempelvis drift- och underhåll av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

Not 21 Obeskattade reserver

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten att skapa obeskattade reserver ska specificera dessa i not.

	2008	2007
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 22 Avsättningar (ÅRL 3:8-10)

Avsättningar ska specificeras i not.

Här redovisas bl.a. pensionsavsättningar. I avsättning för förmånsbestämd ålderspension ska även särskild löneskatt ingå. Mer information om pensionsavsättningar framgår av FörbundsInfo: Inför bokslut och årsredovisning 2008.

	2008	2007
Förmånsbestämd ålderspension	xx	xx

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 30 tkr (2008) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för inkomståret 2008 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 23 Långfristig skuld (ÅRL 5:10)

För varje långfristig skuldpost ska anges den del som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen. I de fall gravskötselskulden är den enda långfristiga skulden kan uppgiften istället lämnas i not 25, Gravskötselskuld.

Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2008	2007
Skulder till kreditinstitut	xx	xx
Gravskötselskuld	xx	xx
Övriga skulder	xx	xx
	xx	xx

Not 24 Checkräkningskredit

Församlingar som använder checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på Kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad kredit ska ange kreditens storlek i not till posten kassa och bank (not 18).

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 25 Gravskötselskuld (begravningslagen, ÅRL 2:3)

Gravskötselskuldens sammansättning ska anges i not. Uppgiften ska fördelas mellan begravningsverksamhetens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats före år 2000) och församlingens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats från och med år 2000). Den del av gravskötselskulden som förfaller senare än fem år efter balansdagen ska anges särskilt.

	2008	2007
Långfristig gravskötselsskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
Kortfristig gravskötselsskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
Andel av gravskötselsskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör församlingsverksamhetens åtaganden (serviceverksamhet).

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (ÅRL 3:8)

Större poster ska specificeras i not.

	2008	2007
Upplupna semesterlöner	xx	xx
Upplupna sociala avgifter	xx	xx
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	xx	xx
	xx	xx

Not 27 Ställda säkerheter (ÅRL 5:11)

I de fall säkerhet har ställts för skuldposter ska uppgift lämnas om säkerhetens omfattning, art och form.

Församlingen har intecknat församlingshemmet Liljan (Liljan 3:3) med x tkr (y tkr) som säkerhet för skuld till kreditinstitut.

Not 28 Ansvarsförbindelser

Om församlingen har ansvarsförbindelser ska dessa specificeras i not.

Årsredovisningen ska skrivas under av samtliga ordinarie ledamöter i kyrkoråd/-kyrkonämnd. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats i rådets/nämndens protokoll, ska yttrandet fogas till redovisningen. Årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.

Ort 2009-0X-XX

Svanhild Pettersson, kyrkorådets ordförande

Bertil Bertilsson

Ceasar Ceasarsson

David Davidsson

Elsa Elsasdotter

Fredrika Fredriksson

Berit Blid, kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har avgivits 2009-0X-XX

Arvid Arvidsson

Bodil Bengtsson

Agneta Ask, auktoriserad revisor

Bilaga 1 Kommentarer till kassaflödesanalysen

Från och med 2007 är endast större församlingar och samfälligheter skyldiga att upprätta kassaflödesanalys. (För definition av ”större” se avsnitt 1.3)

Den löpande verksamheten

1. Resultat efter finansiella poster

Utgångspunkten för kassaflödesanalysen är resultaträkningens ”Resultat efter finansiella poster”. Med denna utgångspunkt kommer justeringar göras för att identifiera kassaflödet från den löpande verksamheten.

2. Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Kassaflödesanalysen mäter likviditetsflöden och därför måste alla poster som inte innebär in- eller utbetalning rensas bort från årets resultat. Exempel på poster som ska justeras är:

- a) **Av- och nedskrivningar**
Av- och nedskrivningar ska återföras (läggas till) eftersom de inte innebär något utbetalning, trots att de påverkat resultatet.
- b) **Ökning/minskning av avsättningar (balansräkningen)**
En ökning av avsättningarna (t ex avsättningar för pensioner) ska återföras (läggas till) eftersom detta är en kostnad i resultatet, men inte innebär någon utbetalning. En minskning av avsättningarna innebär att kassaflödet blir mindre.
- c) **Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar**
Resultat vid försäljning av materiella och finansiella anläggningstillgångar ska justeras. Hela försäljningsbeloppet (överenskommen betalning) ska följaktligen redovisas under rubriken investeringsverksamhet, posterna ”Försäljning av materiella anläggningstillgångar” eller ”Försäljning av finansiella anläggningstillgångar”.

En förlust innebär att kassaflödet ska ökas i den löpande verksamheten, genom en uppjustering. Detta beror på att förlusten dragit ner resultatet, men ökat kassaflödet i Investeringsverksamheten. Motsatsvis innebär en vinst en nedjustering av kassaflödet i den löpande verksamheten.

Tabellen nedan sammanfattar hur ovanstående poster förändrar kassaflödet.

Justeringspost	+/-
Av- och nedskrivningar	+
Ökning av avsättningar	+
Minskning av avsättningar	-
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	+

3. Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet

Här dras under året *utbetalad* inkomstskatt avseende näringsverksamhet av från kassaflödet.

4. Minskning/ökning av kortfristiga fordringar

Här redovisas förändringen av kortfristiga fordringar inklusive förändringen av varulager. Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En minskning av kortfristiga fordringar innebär att man frigjort likvida medel. En ökning av kortfristiga fordringar innebär att man bundit likvida medel.

5. Ökning/minskning av kortfristiga skulder

Här redovisas förändringen av kortfristiga skulder *inklusive* förändring av kortfristig gravskötselsskuld.

Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av kortfristiga skulder innebär en ökad likviditet. En minskning av kortfristiga skulder innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

6. Ökning/minskning av långfristig gravskötselsskuld

Här redovisas förändringen av den långfristiga gravskötselsskulden.

Raden kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av gravskötselsskulden innebär ökad likviditet medan en minskning av gravskötselsskulden innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

7. Ökning/minskning av ändamålsbestämda medel

Här redovisas förändringen av ändamålsbestämda medel.

Raden kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av ändamålsbestämda medel innebär ökad likviditet medan en minskning av ändamålsbestämda medel innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

Investeringsverksamhet

8. Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar med avdrag för eventuella investeringsbidrag.

9. Försäljning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas den *totala försäljningssumman* från försäljning av materiella anläggningstillgångar. I posten ”Justering för poster som inte ingår i kassaflödet” har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte påverkar kassaflödet i den löpande verksamheten.

10. Förvärv av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv av finansiella anläggningstillgångar.

11. Försäljning av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas den *totala försäljningssumman* från försäljning av finansiella anläggningstillgångar. I posten ”Justering för poster som inte ingår i kassaflödet” har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte har påverkat kassaflödet i den löpande verksamheten.

Finansieringsverksamhet

12. Upptagna lån

Här redovisas de lån som tagits under räkenskapsåret.

13 Amortering av lån

Här redovisas årets amorteringar på lån.

14. Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början avser årets ingående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

15. Likvida medel vid årets slut

Likvida medel vid årets slut avser årets utgående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

